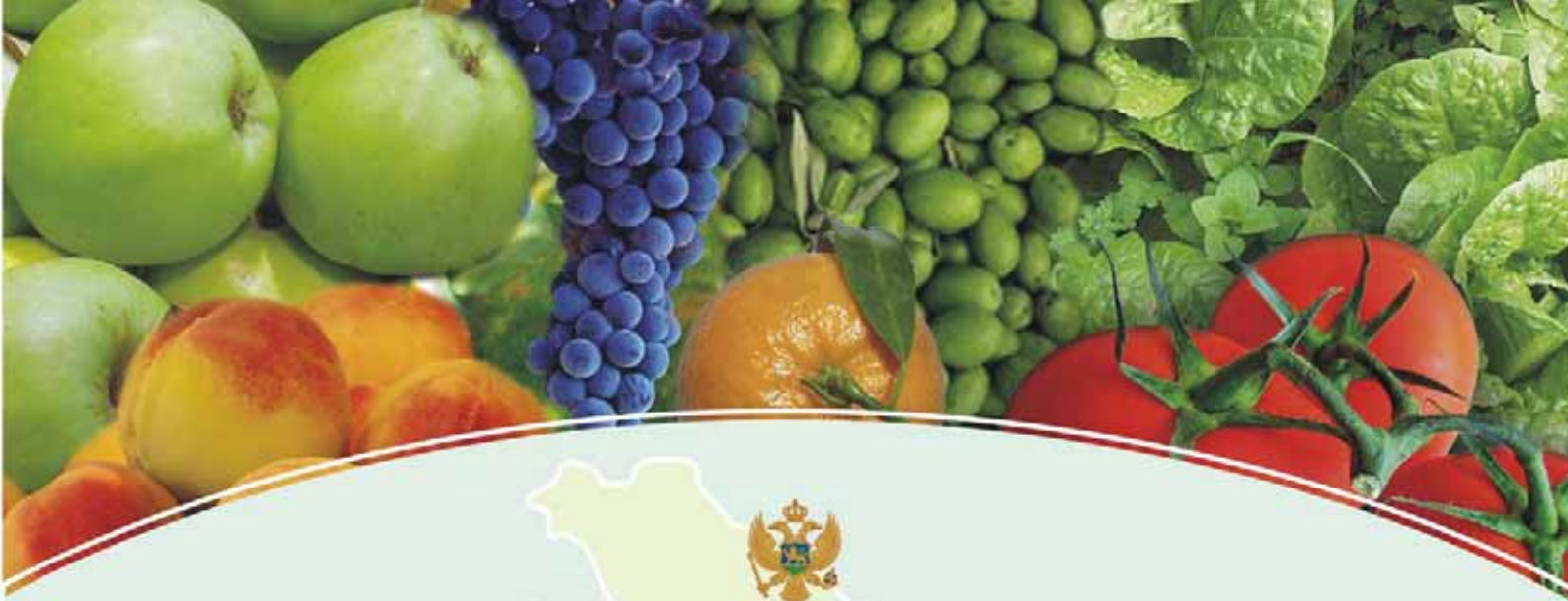

REPUBLIKA CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

BILTEN

14 – 2008 Živa stoka

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

2. april 2008. Vol. 3, Broj 14

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.vlada.cg.yu
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Nastanak i karakteristike goveda	8

PONUDA NA STOČNIM PIJACAMA

Aktivan Nikšić

Ove nedjelje, poslije dužeg vremena, registrujemo ponudu na stočnoj pijaci u Nikšiću. Ponuđeno je osam koza sa jaradima čija je cijena bila 120€, kao i 11 prasadi sa cijenom od 2,5€ za kg žive mjere.

U Beranama je u toku prethodne nedjelje u ponudi najviše bilo priplodnih ovaca (80 grla sa cijenom od 100 do 120€/grlu) dok na bjelopoljskom tržištu i dalje dominiraju telad (18 grla sa cijenom od 2,2 do 2,6€/kg žive mjere).

Na pijaci u Podgorici i dalje najviše prasadi (80 grla sa cijenom od 2,3 do 2,4€/kg žive mjere). I na pijaci u Pljevljima u ponudi je bilo najviše prasadi ali za razliku od Podgorice, u ponudi je bilo 15 grla sa cijenom od 2,5€/kg žive mjere.

Ponuda na pijaci u Baru je i dalje slaba a na farmi je bila najbolja ponuda priplodnih koza. Ponuđeno je 45 grla sa cijenom od 100€/grlu.

Bar

Cijene jagnjadi i teladi imaju blaga variranja zbog male potražnje za njima. Karakteristično za ovaj period je mali obim trgovine odnosno smanjena tražnja od strane trgovaca posebno je karakteristično za jagnjad. Trgovina se obavlja na farmama a ono malo što se ponudi na pijaci nema tražnje. Tako da očekujemo dalji pad cijene jagnjadi dok će ostale kategorije stoke ostati bez većih pomjeranja.

Berane

Ove sedmice na stočnoj pijaci u Beranama, bila je dobra ponuda svih vrsta i kategorija žive stoke. Cjenovni trend je bio u porastu kod priplodnih koza i ovaca. Tražnja je bila na nivou od prošle nedjelje. Dobra ponuda je bila još i kod kategorija teladi (ostala), junadi, krava za klanje, prasadi i priplodnih krava (melezi). Za ove kategorije cjenovni trend i tražnja su ostali na istom nivou kao prošle sedmice. Zapaža se povećana tražnja

priplodnih junica i krava u čistoj rasi, čija je ponuda mala i mogu se naći samo na poljoprivrednim gazdinstvima.

Nikšić

Ove nedjelje, poslije dužeg vremena, registrujemo ponudu na stočnoj pijaci u Nikšiću. Ponuđeno je osam koza sa jaradima čija je cijena bila 120€, kao i 11 prasadi sa cijenom od 2,5€/kg žive mjere. Cijene su ostale na nivou prošle nedjelje.

Pljevlja

Ponuda stoke u Pljevljima, ove sedmice, bila je bolja nego prethodnih. Trgovina se i dalje obavlja na farmama. Zbog veće ponude, malog broja trgovaca, cijena teladi je u padu sa 2,5€/kg zabilježen je pad čak i do 2€/kg.

Bijelo Polje

U toku ove sedmice na stočnim pijacama u Bijelom Polju ponuda grla na pijaci je bila približna prošlonedjeljnoj. Dio prodaje obavljan je na farmama (prasad, priplodne ovce, jagnjad i krave). I u toku ove nedjelje cijena mlade prasadi je zadržala visoku cijenu (3-3,5), i takođe je primjetna dobra ponuda teladi.

Podgorica

Na podgoričkoj stočnoj pijaci ovog ponedjeljka nešto bolja ponuda i tražnja stoke. Cijene su približno iste, tako se cijana jagnjadi kreće od 3 do 3,1€/kg žive mjere. Na ponudi je bilo i ovnova po cijeni od 2 do 2,5€ dok je ponuda i cijena prasadi ista kao i prethodni ponedjeljak oko osamdesetak prasadi sa prosječnom cijenom od 2,3€ po kg žive mjere.

REPUBLIKA CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 27. 3. – 2. 4. 2008. godine

Izvještaj sastavila:

Služba za selekciju stoke RCG

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	2.40 (2.40-2.60)	2.50 (2.45-2.60)	~	~	2.80 (2.80-3.00)	2.57 (2.55-2.73)
2	Telad 80-160 kg kg	2.50 (2.40-2.70)	2.20 (2.20-2.40)	2.30 (2.20-2.50)	2.90 (2.80-3.00)	2.40 (2.00-2.40)	3.00 (3.00-3.00)	2.55 (2.43-2.67)
3	Junad do 300 kg kg	2.00 (1.90-2.20)	~	1.70 (1.60-1.80)	2.00 (1.90-2.10)	1.60 (1.60-1.90)	1.70 (1.70-1.80)	1.80 (1.74-1.96)
4	Junad preko 300 kg SIM kg	~	~	~	~	~	1.50 (1.50-1.60)	1.50 (1.50-1.60)
5	Junad preko 300 kg kg	~	1.50 (1.50-1.50)	1.45 (1.35-1.55)	1.65 (1.50-1.75)	1.50 (1.40-1.60)	~	1.53 (1.44-1.60)
6	Krave za klanje SIM kg	~	1.00 (1.00-1.20)	1.10 (1.00-1.20)	~	~	~	1.05 (1.00-1.20)
7	Krave za klanje kg	0.90 (0.80-1.10)	0.80 (0.80-0.80)	0.75 (0.80-0.95)	0.85 (0.70-1.10)	1.00 (0.80-1.10)	0.80 (0.80-0.90)	0.85 (0.78-0.99)
8	Prasad kg	2.50 (2.50-2.50)	2.30 (2.30-2.40)	2.50 (2.30-3.50)	2.40 (2.20-2.50)	2.50 (2.50-2.50)	2.30 (2.30-2.40)	2.42 (2.35-2.63)
9	Jagnjad kg	3.00 (3.00-3.00)	2.50 (2.50-2.60)	2.60 (2.50-2.60)	~	~	3.00 (3.00-3.10)	2.78 (2.75-2.83)
10	Šilježad kg	~	2.20 (2.20-2.20)	~	2.50 (2.40-2.60)	~	~	2.35 (2.30-2.40)
11	Ovnovi kg	~	~	~	~	~	2.20 (2.00-2.50)	2.20 (2.00-2.50)
12	Jarad kg	~	~	2.40 (2.30-2.50)	~	~	~	2.40 (2.30-2.50)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
13	Priplodne ovce grlo	~	150.00 (110.00- 200.00)	115.00 (95.00- 130.00)	135.00 (120.00- 150.00)	~	100.00 (95.00- 140.00)	125.00 (105.00- 155.00)
14	Priplodne koze grlo	100.00 (100.00- 100.00)	150.00 (100.00- 250.00)	70.00 (65.00- 90.00)	110.00 (100.00- 120.00)	~	~	107.50 (91.25- 140.00)
15	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (800.00- 1,400.00)	~	~	1,200.00 (800.00- 1,400.00)
16	Priplodne junice Smeđa grlo	~	~	~	~	1,000.00 (900.00- 1,200.00)	~	1,000.00 (900.00- 1,200.00)
17	Priplodne krave HF grlo	700.00 (700.00- 700.00)	~	~	1,200.00 (800.00- 1,400.00)	~	~	950.00 (750.00- 1,050.00)
18	Priplodne krave Smeđa grlo	~	~	~	~	1,000.00 (950.00- 1,100.00)	~	1,000.00 (950.00- 1,100.00)
19	Priplodne krave Melez grlo	~	600.00 (400.00- 1,100.00)	750.00 (600.00- 120.00)	600.00 (400.00- 800.00)	~	~	650.00 (466.67- 673.33)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijače u Srbiji za period 24-30.3.2008. godine

Jedinica mere din/kg			Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina						Dominantna cena Srbija			
					Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš - Beljin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Osipaonica	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo		Sombor	S.Mitrovica	Subotica
Dviske	sve	sve	sve	sve	130	---	120	140	135	130	---	---	---	---	---	130	---	135	---	---	120	---	130	
					200	180	170	200	190	180	190	180	180	210	200	---	---	---	200	180	190	180	---	---
Jarići	sve	sve	sve	sve	170	---	150	170	145	---	---	---	140	140	170	170	---	---	---	160	---	---	170	
Junad	do 300 kg	HF	HF	do 300 kg	---	---	120	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	100	---	---	---	
Junad	do 300 kg	SM	SM	do 300 kg	130	---	150	110	---	120	130	130	---	---	125	130	---	---	---	135	---	---	130	
Junad	>480 kg	sve	sve	>480 kg	125	120	120	133	---	110	125	---	---	---	120	120	---	120	---	130	130	---	120	
Koze	sve	sve	sve	sve	90	---	80	90	100	80	---	80	---	---	80	75	---	---	80	80	---	---	80	
Krave za klanje	HF	HF	HF	HF	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	70	---	80	---	---	---	
Krave za klanje	SM	SM	SM	SM	85	---	90	90	---	80	80	85	---	---	75	85	---	85	---	80	95	---	85	
Krmače za klanje	>130 kg	sve	sve	>130 kg	85	---	70	70	80	70	---	80	80	---	---	80	---	---	---	75	80	---	80	
Ovca	sve	sve	sve	sve	120	110	100	120	110	90	80	90	100	100	90	90	---	90	100	---	90	---	90	
Ovnovi za priplod	sve	sve	sve	sve	140	120	110	110	---	---	---	110	---	---	120	120	---	---	---	---	140	---	120	
Prasad do 15 kg	sve	sve	sve	sve	120	130	130	---	115	120	140	140	150	150	120	140	---	125	120	120	120	---	120	
Prasad do 25 kg	sve	sve	sve	sve	120	120	130	130	105	110	130	140	140	140	110	130	---	110	110	110	120	---	110	
Priplodne junice	sve	sve	sve	sve	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	120	---	---	---	
Priplodne krave	HF	HF	HF	HF	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	100	---	---	---	
Priplodne krave (din/grlu)	SM	SM	SM	SM	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	170	---	---	---	110	---	---	---	
Šilježad	sve	sve	sve	sve	140	---	130	160	160	140	---	120	120	---	---	150	---	---	140	130	150	---	140	
Telad	80-160 kg	HF	HF	80-160 kg	---	180	180	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	180	180	---	---	180	
Telad	80-160 kg	SM	SM	80-160 kg	210	---	220	230	---	200	170	190	---	---	210	195	---	---	200	220	200	220	---	220
Tovljenici	80-130 kg	sve	sve	80-130 kg	100	110	90	100	---	90	---	100	100	100	110	100	---	---	95	100	90	100	---	100
Tovljenici	>130 kg	sve	sve	>130 kg	100	100	80	80	---	80	---	90	90	90	100	90	---	---	90	90	80	90	---	90

Izvor: STIPS

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 82 dinara)

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / Stočni sajam-livestock market

Prices for product group

U razdoblju: od 03.03.2008. do 09.03.2008. (10.tjedan 2008.)

Uspoređeno s razdobljem: od 18.02.2008. do 24.02.2008. (8.tjedan 2008.)

Hrvatska			
Proizvod	Tip	Cijena	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	1.Min	20,00	0,00
	2.Max	32,00	2,00
	Prosjek	24,20	-0,03
tele holstajn (80-160kg)-calf .	1.Min	17,00	-7,00
	2.Max	25,00	1,00
	Prosjek	23,22	-0,78
junica simental (za klanje)-heifer .	1.Min	10,00	0,00
	2.Max	12,50	-0,50
	Prosjek	11,42	0,16
junica holstajn (za klanje)-heifer .	1.Min	9,00	0,00
	2.Max	9,00	-1,00
	Prosjek	9,00	-0,50
bik simental (>450kg)-beef .	1.Min	10,00	-2,00
	2.Max	16,00	1,00
	Prosjek	12,80	-0,07
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	1.Min	11,00	-1,00
	2.Max	12,00	0,00
	Prosjek	11,50	-0,50
krava simental (za klanje)-cow .	1.Min	3,00	-1,00
	2.Max	8,00	-2,00
	Prosjek	6,09	0,14
odojak (25-35 kg)-piglets .	1.Min	9,00	1,00
	2.Max	20,00	0,00
	Prosjek	10,45	-0,17
svinja (80-120 kg)-pig .	1.Min	7,00	0,00
	2.Max	11,00	-3,00
	Prosjek	8,18	0,13
krmača (za klanje)-sow .	1.Min	5,00	0,00
	2.Max	8,00	0,00
	Prosjek	6,00	-0,20
janjad-lambs .	1.Min	18,00	-1,00
	2.Max	40,00	5,00
	Prosjek	25,91	-1,15
jare-kid goat .	1.Min	20,00	----
	2.Max	20,00	----
	Prosjek	20,00	----
ždrijebe-foal .	1.Min	11,00	-2,00
	2.Max	11,00	-2,00
	Prosjek	11,00	-2,00
konj-hors .	1.Min	9,00	-1,00
	2.Max	10,00	-1,00
	Prosjek	9,50	-1,00

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,3 Kuna)

Izvor: TISUP

COMMISSION EUROPEENNE		CENE STOKA ZA KLANJE U EU																							Datum							
Direction générale de l'Agriculture		CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE																							od : 17.03.08							
DZ. Viandes bovine, porcine, ovine et aviculture		PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES																							do : 23.03.08							
		MARKET PRICES - MEMBER STATES																														
(EURO/100kg PC/DW)		BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednje nedelje		
Junad U2		325.5	301.0	340.9	332.5	417.2	331.6	355.0	327.3	309.7						342.5			356.7	327.4	256.4	346.2	284.8	257.3	339.9	312.0	367.6	367.6	-0.62			
Junad U3		296.9	299.2	341.7	329.6	408.4	327.3	341.0	328.3	306.8						332.6			338.8	329.0	265.5	343.4	297.9	324.4	324.4	312.9	343.3	343.3	2.02			
Junad R2		285.5	248.0	290.4	324.8	327.8	277.1	408.8	367.9	322.0	322.3	341.8				207.0	256.6	332.6	227.7	293.3	316.5	248.4	340.5	204.9	292.6	273.0	330.3	305.1	332.2	-2.03		
Junad R3		351.5	287.3	323.9	322.6	409.5	306.5	316.0	323.5	352.8						227.3	250.7	316.6	358.3	300.2	321.4	255.9	336.3	83.5	297.3	253.4	337.4	328.0	306.1	316.1	-0.64	
Junad Q2		248.5	232.6	272.4	280.6	294.3	216.4	389.6	240.9	279.0	309.8	281.8	282.0	208.9	281.6	255.0	229.7	358.3	304.5	294.9	243.2	328.3	203.6	267.1	251.7	282.8	316.2	282.5	276.9	-5.04		
Junad Q3		238.0	237.8	268.6	289.2	294.8	82.1	381.6	282.2	274.0	311.3	278.5	282.0	206.5	265.4	254.8	216.6	358.3	288.4	303.4	246.5	316.8	88.0	277.6	257.3	289.3	318.8	287.2	285.1	-2.76		
Junad		203.9	236.2	287.6	292.3	316.8	216.0	398.4	316.9	322.7	322.6	372.5	282.0	209.9	281.8	327.5	227.1	358.3	308.2	323.1	248.3	336.4	80.7	291.2	261.3	289.1	320.3	296.4	324.0	-1.22		
Bikovi R3		281.9				295.0				247.0	297.2				255.1				296.5	243.5			89.0	279.1	250.6	320.7		263.6	263.6	-2.55		
Bikovi		281.9				295.0				247.0	297.2				255.1				296.5	243.5			89.0	279.1	250.6	320.7		263.6	263.6	-2.55		
Goveda U2										342.0	323.4								337.2									324.3	328.5	4.16		
Goveda U3										342.0	325.2								342.0									323.3	330.4	-0.93		
Goveda U4										321.0	325.1								317.0									321.1	322.1	-3.67		
Goveda R3						286.6				316.0	320.2					320.3			326.2				298.7				327.5	317.8	317.7	-1.19		
Goveda R4										297.0	320.5								320.0				87.7				307.3	316.1	316.1	-2.72		
Goveda Q3				321.2	276.3					282.0	309.2					288.1			308.9				85.9				318.8	300.1	298.6	-1.91		
Goveda Q4										276.0	310.6								87.7				87.7				306.8	305.1	305.7	-2.61		
Goveda				321.2	278.3					299.9	316.6					305.0			333.7				87.1	298.7			317.6	311.8	311.1	-2.24		
Krave R2		274.0								316.0		225.5					87.4	220.1				221.3					283.7	281.2	281.2	-0.68		
Krave R3		264.7		231.9	277.0	273.8			202.4	321.0	278.5	223.3				304.4	84.5				271.7	244.9	225.7	221.7	196.9	202.6	207.3	282.8	264.4	278.5	0.65	
Krave R4				228.6	272.1	276.2			249.0	306.0	279.3						81.3				268.3	252.7	221.2	202.5	200.7		258.8	257.9	261.2	261.2	-0.24	
Krave Q2		243.7		208.8	235.1	253.7	83.6	83.1	85.8	272.0	269.4	210.9				87.4	82.3				245.8	223.4	202.0	205.4	185.0	189.7	189.9	281.2	220.1	231.2	0.84	
Krave Q3		238.3	168.7	206.8	245.3	284.1	46.1	87.8	87.2	277.0	272.1	216.7				81.5	82.3	258.8	83.4		254.8	227.8	211.8	199.5	188.4	81.3	87.4	208.2	285.3	206.1	246.9	0.07
Krave Q4		229.1	86.2	205.1	245.1	268.2	42.9	87.8	87.8	268.0	272.9					82.0	85.3	86.1			259.5	231.7	216.8	186.6	80.7	80.4	84.3	259.2	239.9	242.4	-1.56	
Krave P2		201.2	88.9	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	87.8	-0.32	
Krave P3		81.5		84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	84.1	-1.02	
Krave		236.4	88.6	209.9	217.0	254.7	83.8	81.3	83.3	278.6	285.6	200.9	87.0	87.4	80.3	268.2	83.9	220.1	247.5	233.0	207.3	173.4	170.3	80.1	80.0	80.0	80.0	259.4	228.2	239.1	-0.26	
Junice U2		327.0				318.1			366.9	398.0	324.3	429.6				362.0			293.5		304.3		345.9				353.1	362.8	364.0	164		
Junice U3		308.0		308.8	311.5				363.0	393.0	328.1	423.2							302.4	234.6				209.7			358.1	326.2	375.0	212		
Junice R2		263.0		241.9	312.3			395.3	259.1	336.0	320.4	404.2				337.0			286.0	231.0	343.8		271.6				310.1	321.5	336.3	6.83		
Junice R3		248.0		238.1	295.7	305.6		409.9	336.9	337.0	320.0	391.4				237.4	320.3	207.2		221.4	287.1	234.9		282.2	216.1		326.2	316.6	327.2	2.22		
Junice R4		233.1	290.0	290.6		290.6		290.6	290.6	290.6	290.6	290.6				233.8	88.4			255.1	273.9	232.9		246.8	283.7		312.7	313.4	307.4	-4.87		
Junice Q2		217.2	231.7	251.4	202.1	390.6		280.6	278.0	311.3	256.0					200.7	216.6	282.4	81.4		253.1	216.7	335.4	83.9	226.7	203.2	264.1	272.7	288.6	263.2	-0.49	
Junice Q3		236.2	218.1	272.4	268.3	212.3	369.0	289.0	293.0	313.1	244.5					244.0	84.5	234.4	85.5		256.8	225.2		81.0	244.2	204.1	268.1	303.9	299.0	275.3	-0.93	
Junice Q4		232.6	210.3	259.8	285.1			286.7	288.0	313.1						244.0	82.7	237.0			253.2	230.7		166.9			216.7	299.0	304.2	289.8	-1.86	
Junice		287.4	233.9	229.8	279.6	288.9	206.3	387.7	334.9	362.1	319.9	404.2	244.0	87.5	230.9	318.1	82.4	293.5	231.6	287.4	228.3	343.1	205.3	264.4	207.1	245.8	306.5	309.7	324.4	0.55		
Poljke		256.1	221.2	247.7	259.9	286.6	83.1	362.8	300.7	299.2	307.8	347.6	236.0	196.5	230.0	301.9	85.6	286.0	251.3	289.5	229.6	286.3	179.2	255.5	211.1	245.3	256.4	292.0	282.7	-0.70		
Promena poslednje nedelje		0.5	2.6	-2.6	-6.5	-10	3.2	1.8	0.2	-10	19			-19	4.8	-4.8	1.5		-19	-0.6	0.7	0.7	5.1	1.0	-2.3	-1.4	-0.7	-5.4	-0.70			

Izvor: EU Komisija

NASTANAK I KARAKTERISTIKE GOVEDA

Domaća goveda vode porijeklo od divljih predaka kojih sada nema živih u prirodi. U doba neolita (mlađe kameno doba) došlo je do preobražaja divljih goveda u pitoma, a zatim su odomaćena (domesticirana) što znači da su se mogla normalno reprodukovati, biti poslušna i privržena čovjeku i da je on imao privredne koristi od njih.

Za proces odomaćivanja, osim divljih goveda i čovjeka važnu ulogu su igrali uslovi u kojima se taj proces odvijao. U tom procesu došlo je do promjena i to: morfoloških (povećanje veličine i mase, izmjena oblika glave i rogova, promjene na koži i dlaci, itd.) fizioloških (povećanje proizvodnih sposobnosti – mlječnost – tovnost – stasavanje - vrijeme parenja) i psihičkih (promjene u ponašanju).

Goveda pripadaju u red papkara (Ungulata), u grupu preživara (Ruminantia) i u rod pravih goveda (Bos).

Goveda su krupni preživari čija je glava u čeonom dijelu široka i sužava se prema gubici koja je vlažna i hladna. Uglavnom su rogata oba pola, ali ima i bezrožnih rasa (Aberdin i dr.). Goveče ima 32 zuba i nema očnjaka. U donjoj vilici imaju 8

sekutića, a u gornjoj umjesto njih postoji rožna ploča. Imaju po 3 predkutnjaka i 3 kutnjaka.

Odraslo goveče ima složen želudac sastavljen od tri predželuca (burag, mrežavac i listavac) i pravog želuca (sirište). Kod teladi sirište je razvijenije od buraga dok je kod odraslih životinja obrnuto. Crijeva su razvijena i oko 20 puta duža od dužine trupa životinje.

Kod goveda veoma je razvijeno vime koje se sastoji od četiri dijela (četvrti vimeni) koji se završavaju sisama. Na ekstremitetima imaju razvijena dva prsta, a dva su zakržljala (pripapci).

Bremenitost kod goveda traje prosječno 285 dana i rađa se jedno ređe dvoje ili troje mladunčadi.

Polnu zrelost goveda postižu sa 6-9 mjeseci, a priplodnu sa 15-18 mjeseci (vrijeme kada se može izvršiti osjemenjivanje). Neke rase ranije postižu polnu i priplodnu zrelost u odnosu na druge rase čija se polna i priplodna zrelost javlja nešto kasnije.